

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . I kor. Egy hóra . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolós szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A püspöki szék.

Debreczen, augusztus 28.

A püspökvalasztási küzdelem a pótvalasztás kiírásával a második fázisába jutott el. A harc ezen fázisa azonban éppenséggel nem szolgál a debreczeni református püspöki szék dicsőségére, mert bizonyos oldalon a korteskedések annyira elfajultak, a kortes eszközök annyira eldurvultak, hogy már magát a püspöki szék méltóságát érintik.

A harcban a jó izlés határán már rég tulmentek. Most már az egyéni tisztesség, a becsület meghurcolása következik.

E mellett a szomorú tény mellett elsiklani nem lehet. Ez már nem egyik vagy másik jelöltre tartozik, hanem mindenkit érint, aki valamicskét is törődik a püspöki szék méltóságával.

Már pedig, amire Debreczen egyik napilapját a korteskedés ragadta, az több annál, amit megengedhető és tisztességes eszköznek lehet nevezni. Itt olyan élet-halál küzdelem folyik, amely az egyik jelölt becsületének agyondorogolására akar menni.

Megsértenők Eröss Lajos köztiszteltében álló személyét, ha mi az ő egyéni reputációjának védelmére akarunk kelní. Eröss Lajos személtisége, az ő nyitott könyvként álló multja felelőssége teszi ezt. Ő maga sem érzi ennek szükségét. Bizonyára tudatában van az ellene folytatott támadások minőségének, céljának és indító okának.

Mert tévedés volna bárki részéről azt hinni, hogy azok a minősíthetetlen támadások a támadások igazságának tudatában történnek. Oh, nem! Ameddig Eröss nem látszott komoly ellenfélnek, addig őt nem érte gáncs, vagy kifogás. Addig Baltazár volt egy közbotrányozást okozó támadás-sorozatnak a célpontja. Most, hogy a komoly ellenfél helyét Eröss foglalta el, ő reá irányulnak teljes erővel ezek a végtelenül közönséges alacsony támadások. A dolog már csak ezen okból sem érítheti Eröss Lajost. — De annál inkább érinti a debreczeni püspöki szék méltóságát. Megvan a lehetőség ugyanis arra (és pedig majdnem a bizonyosság lehetősége), hogy a püspöki székbe Eröss Lajos kerül. Kik fogják akkor megadni és hogyan ezen

állás méltóságának azt az elégtételt, hogy a debreczeni református püspökre szórt rágalmat, az ellene folytatott botrányos támadásokat meg nem törtétekké tegyék. Vagy ha akadnak is erre vállalkozók, azt hiszik, ezzel minden rendben lesz?

A püspöki szék méltósága betöltése előtt megköveteli azt a tiszteletet, amire betöltése után fog igényt tartani. A most folyó korteskedés pedig odáig fajult már, hogy tisztátlan hulláma a püspöki széket is érinti. Erre a püspöki székre pedig ugyanazok, kik azt lepecskondiázni igyekeznek, jelöltet is állítottak és annak megválasztását nagyon, de nagyon óhajtják.

Vagy már annyira bizonyosak a bukásukban, hogy csupán a püspöki szék lesülyesztése a céljuk? . . .

A szerb kereskedelmi szerződés életbeléptetése. Bécsből jelentik. A Fremdenblatt jelenti: A magyar kormány kiküldöttei és az osztrák szakreferensek tegnap délután 4 órától este 8 óráig tanácskoztak a szerb kereskedelmi szerződés életbeléptetésénél szükséges intézkedésekről. Az életbeléptetést e hó 30 án fogják kihirdetni.

Hivlak . . .

Hivlak . . .

Most még töretlen utakon megyek
Koldús-mezőkön, ingoványon át,
Még utam állják ormóttan hegyek,
Ezer vész szórja rám a viharát.
Most még birkózom minden esőppnyit
[utért,

Gyötrő, de szép e lázas küzdelem.
Kísérj e vészes, diadalmas úton,
Párom, jöjj velem!

Hivlak . . .

Egyszerre meglásd, hogy megszakad majd
Vészeivel e rögös, durva tér.
Hamar felejtesz gondot, kint, sóhajt
Mihelyt az útnak más csapásba ér.
Virágos kézzel vár reánk az élet,
A sziveinkben száz gyönyör terem.
Kísérj e naps, virágszirmos úton,
Párom, jöjj velem!

Hivlak . . .

Nekem szántak az égi istenek,
Eljöttem érte, készülj útra hát!
Ne félj a máttól, — múltó fergeteg!

Kincsét, napot nekünk a holnap ad.
Fehér lányságod, szilaj ifjuságom
Ragyogva törtet át az életen.
Kísérj, kövess hát vészes, naps úton
Párom, jöjj velem!

Örök asszonyi.

— Azt hiszem — kezdte Molly unokatestvérem s egy pillanatra letette kezéből a kalapot, melyet díszített — hogy mivel az irodalomra adom magamat, tanulmányoznom kellene a nagyhorderejű napi eseményeket . . .

— Mint például? . . .

— Oh, a békekongresszusokat. Törökország alkotmányát, a reformokat, az állami árvaházakat, a politikát stb.

Mosolyogtam.

— Sokat felőlelsz egyszerre, szóltam.

— De azt hiszem, minderre szükségem lesz, nemde?

— Ne . . . m, nem egészen.

— De valamire való írónak tudni kell minderről. És ha igazán érdeklődnél a karrierem iránt, tanácsokkal látnál el s nem igyekeznél mindig egy pohár hideg vízzel nyakonönteni.

— És hogyan akarod a dolgot kezdeni? — tudakoltam.

— Kezdeni? Megkezdeni? Nos . . .

Elhallgatott s ismét kezébe vette a kalapot. — Mit gondolsz, mit tegyek ide? Egy rózsacsokrot vagy ezt a paradicsom-madarat?

— Talán inkább a virágokat, mondtam kétszínűen, pedig mind a kettőt feleslegesnek tartottam.

— A madarat varrta reá, aztán folytatta:

— A politikával fogom kezdeni.

— És mit értesz a politika alatt? — kérdeztem mosolyogva.

Molly elgondolkodva lóbált meg a kezében egy gummivirágszárat.

— Az állami pénzkezelést, nemzeti ipart, az alsó és felsőház üléseit . . . — mondta s kíváncsian nézett rám, hogy vajon jól fejezte-e ki magát.

— Ugy! — feleltem én csodálatra-méltó komolysággal.

— Igen és aztán még a munkareformot, a suffragetteket, a home rulet. Ez mind a politikához tartozik, ugyebár?

— Nos . . . igen.

— Látod, egy kissé már kezdek ér-

Kávé

több mint 30 fajta gyors pörköltben kívánatra azonnal megpörköltve kapható **Deutsch Albert és fia** Hatvan-u. 9. szám és **Deutsch Lajos** Piacz-u. 38. sz. a fűszerkereskedéseikben.

Beteg a király.

Aggodalom az országban.

Bécsi jelentés a király állapotáról.

A király gyengélkedéséről ma megjelent hírek, bármilyen leplezettek és burkoltak is, nagy nyugtalanságot keltek mindenfelé. Kizárt dolognak tekintik mindenki, hogy a király mostani gyöngélkedése csak legújabb keletű. Már napok óta járja a hír, hogy ő felsége nem mehet Veszprémbe egy és más oknál fogva. Azokat a híreket, amelyek arról szóltak, hogy a király programjának megváltozása az uralkodó egészségi állapotával van összefüggésben, nyomban igen erőlyesen megcáfolták. De miután a cáfáló rendszer nálunk már teljesen hitelét veszítette, kevesen hitték a cáfolatokban.

Ma azután mindenki megértette, hogy a király legalább is *gyöngélkedik*. Gyöngélkedés és betegség között igen nehéz határvonalat húzni. Senkisé tudja most már, hogy áll a dolog a király egészségével? Az óvatosság, amellyel a híreket kezelik, csak arra alkalmas, hogy a nyugtalanságot növelje.

A legutóbbi félhivatalos tudósítás szerint a király rendes sétáját végezte, de azért beismeri, hogy az uralkodó gyöngélkedik. A félhivatalos tudósítás külföldben így szól:

Bécs, augusztus 28

Öfelségének tegnap óta köhögési ingerrel együtt föllépő könnyű náthája van. Nyugtalankodásra azonban egyáltalán nincs semmiféle ok, annál kevésbé, mert a király tegnap és ma sem mulasztotta el megtenni rendes hosszabb reggeli sétáját az ischli nyaraló parkjában és szintugy

nem változott napi programja sem. Ő felsége állapota és hangulata igen jó.

Ischl, augusztus 29.

A király tegnap reggel könnyű, gyenge köhögéssel összekötött katarrhust szerzett, *aggodalomra azonban nincsen semmi ok és a király náthája remélhetőleg igen rövid időn meg fog szűnni*. Hogy mennyire nincs ok aggodalomra, kitűnik abból is, hogy a király ma is elvégezte rendes reggeli sétáját, mely után dolgozó szobájában államügyeket intézett el.

Egészségügyi razzia Debreczenben.

Betiltottak egy szikvizgyárat.

Vizsgálat a borbélyok ellen.

A debreczeni belvárosi rendőrkapitányság intézkedésére *Ozory István* rendőrfogalmazó, egyik rendőrorvos és egy polgári biztos közbenjöttével ma délelőtt váratlanul egészségügyi razziát tartott Debreczenben. A hatósági vizsgálat eredménye meglepő lett, mert egy szikvizkészítőnek gyártelepén konstatait botrányos állapotok miatt azonnal megtiltották a további szikvizgyártást. Ezenkívül egy sereg borbély iparos és kofa ellen megindították a kihágási eljárást. A több irányban folytatott érdekes hatósági vizsgálatról az alábbi tudósítás ad számot.

(A szikvizkészítőknél.)

Ma délelőtt a belvárosi kapitányság a debreczeni szikvizgyárosoknál váratlanul vizsgálatot tartott. A hatósági szemle alkalmával *Berger Vilmos* szikvizgyárosnál oly borzalmas tisztátalanságot talál-

tak, hogy *Ozory István* rendőrfogalmazó nyomban betiltotta a gyár további üzemét, azonkívül megindította a tulajdonos ellen a kihágási eljárást.

Berger Vilmos tiltakozott ugyan a szigorú eljárás ellen, de a belvárosi kapitányság a további intézkedésig fenntartotta intézkedését. A többi szikvizgyárosoknál a rendőrség példás rendet talált.

(A debreczeni borbélyoknál.)

Pár évvel ezelőt *Végh Gyula* főkapitány rendelkezést adott ki, amelyben felszólította a borbély-mestereket, hogy üzletükben mindenkor tartanak dezinficiáló folyadékot és borotválkozás előtt az összes borbélyeszközöket ebben a folyadékban mártásák meg. Ezenkívül más természetű intézkedéseket is tartalmazott a főkapitány végzése.

E rendelkezéseknek azonban a fodrászüzlet tulajdonosainak legnagyobb része nem tett eleget. A belvárosi kapitányság ennek folytán ma sorra felülvizsgálta a borbély üzleteket s ahol a szükséges egészségügyi óvintézkedéseket foganatosítva nem látta, a *kihágási eljárást azonnal megindította az illető borbély-iparosok ellen*. A kihágást elkövető borbélyok száma meghaladja az ötvenet.

(Razziák egyéb helyen.)

Majd a liba, ruca és más baromfiak leölésével foglalkozók műhelyeit vizsgálták felül s itt nagyon sok helyen találtak tisztátalanságot. A rendőrség ezek ellen is megindította a szokásos eljárást s mint-hogy a tapasztaltakból azt látja, hogy ezekre a vizsgálatokra nagy szükség van, azokat gyakran megfogja ismételni s a mulasztást követők ellen a legszigorúbban fog fellépni.

teni a dologhoz — szólt Molly elragadtatva. A többit már játszva megtanulom.

— Igen. Elmegyek a képviselőház üléseire, hogy meghalljam a különböző pártok beszédeit. Te majd elkísérsz oda s szerzesz nekem jegyet.

— El vagyok ragadtatva — monogtam.

— Molly most már egészen félredobta a kalapot.

— Ma este odamegyek — mondta határozottan.

En rámutattam a nehézségekre, hogy ilyen későn bajos jegyet kapni a hölgykarzatra, megigy, meg ugy. De mind nem használt semmit.

— Tjh, utolsó percben mindig marad vissza ki nem váltott jegy — mondta. — Menj oda s öt előtt gyere vissza. Biztosan akad helyünk.

Hála egy jó, öreg képviselő ismerősömnek, tényleg kaptam egy helyet a számára a hölgykarzatra. En magam pedig lent maradtam az újságírók között.

Körülbelül két óra hosszat hallgattam az ott lezajlott beszédeket. Egészen belemelegedtem a dologba s teljesen megfelejteztem a cousine omról. Ennek az időnek lefolyása után azonban eszembe jutott ő, s bűnösen mentem utánna, hogy végre

hazakisérjem. Néhány figyelemreméltó beszéd hangzott el, melynek témája különösen érdekelt. Kíváncsi voltam a Molly véleményére felőlük.

Mikor a karzathoz értem, már csaknem minden hölgy utrakészen állott. A legtöbbnek kipirult az arca s egymást kergették az ilyen és hasonló kifejezések: *Micsoda ragyogó tehetség! Micsoda hang! Mekkora készültség! Pompás szónoki tehetség! Meg így, meg úgy.*

Egy gyönyörű szép, feltűnően öltözött asszony csaknem a karjaimba rohant, de nem is néztem utána, Mollyt kerestem.

A szeme éppen a szép, idegen asszonyra tapadt, de mikor engemet észrevett, felém nyújtotta kezét.

Az arcán nagyfokú lelkesültséget láttam. Sietve szedte össze csipkés mantilláját, s szinte orkányszerűen húzott magával a kijárat felé.

A liften együtt mentünk le az idegen szépséggel. Molly egy szót sem szólt. Mikor azonban kiértünk a levegőre, s beültettem őt a kocsiba, megjegyeztem:

— Nos, kis cousine, most aztén minden benyomásodról pontosan be kell számolnod!

— Ezt a délutánt a világ minden

kineséért sem mulasztottam volna el — felelt ő ragyogó szemekkel. — Tudod, a jövő hó elején Springleték egy holdvilágos soiré-et terveznek s én már hetek óta töröm a fejemet egy jól álló, poétikus és nem köznapi toilette-en. És ma este, a legszebb mauve selyemruhát láttam, eau de Niel színű túllbe burkolva, empire rózsákkal . . .

Nem emlékszem a további leírásra, csak annyit tudok, hogy ezt a ruhát az az idegen asszony viselte, a ki előttünk ment ki az ajtón s velünk együtt jött le a liften.

— És a politika? — kérdeztem maliciózan.

— Ah, a politika! Azt egészen gyerekesnek találtam — felelt ő, amint a kocsit megállott lakása előtt. — Azt tartottam, hogy az életben annyi igazán komoly dolog van, a mire gondolni kell az embernek, hogy igazán érthetetlennek látszott előttem, hogyan bírnak ezek a férfiak annyira felindulni olyan apró semmiségeken s órákig vitatkozni fölöttük. Jó éjt! gyere fel holnap s megmutatom neked az új ruha vázlatát. Holnapig készen leszek veled, ma este ki fogja magát forni az egész, képzeletemben . . .

Vanger Sándor és Társa Batthyányi-u. I. szám.

⇒⇒⇒ Párisi mintára berendezett női ruha készítési műterme megnyílik szeptember 1-én. ⇐⇐⇐

Elgázolt katonák.

Szerencsétlenség menetelés közben.

Ulánusok a vonat előtt.

Az óbudai rakparton, a tengerészlaktanya előtt ma reggel súlyos szerencsétlenség történt. Egy vicinális személyvonat valósággal elgázolt egy csapat gyakorlatozó katonát, akiket a parancs nekivezényelt a mozdonyra. Több katona életveszélyesen és súlyosan megsebesült, azonkívül sok lovat ért kisebb nagyobb baleset. A szerencsétlenség a székesfehérvári 12. számú ulánuszred két századát érte, amelyek olyan területen meneteltek, ahol se kocsiút, se gyalogut nincsen s közbeesik a vasuti töltés, amelyet, úgy látszik, meg akartak ostromolni.

A 12. ulánuszred második és harmadik százada tegnap indult Székesfehérvárról, hogy résztvegyen a felsőmagyarországi nagygyakorlatokon. A második századot maga a parancsnok, Mayes Ottó alezredes, a harmadik századot Primavecs Tivadar kapitány vezette. A terv szerint a Róma-fürdőn át Kalázig kellett volna menetelniük az ulánusoknak s ott pihenőt tartottak volna, de egy vicinális személyvonat véres sort tört a két század között.

Az ulánusok négyes sorokban haladtak az óbudai rakparton, közvetlenül a vasuti sínek mellett. Azon a részen semmiféle ut nincsen s így egyelőre megfejtethetlen, hogy a parancsnok miért éppen azt a járatlan és veszélyes utvonalat választotta ki.

A tengerészlaktanya előtt, ahol a szerencsétlenség történt, erősen kanyarodik a vasut. A katonák már részben túlhaladták a kanyarulatot, amikor a Máv. 4003. sz. helyiérdekű vonata befordult. Febbhardt Nándor vonatvezető felismerte a veszedelmet, sipolt, ellengőzt adott, de a vonatot nem tudta megállítani, annál kevésbé, mert kétszázhetven tonna áru terhet is vitt.

Az ulánusok ahelyett, hogy kettészakadva megvárták volna a vonat elhaladását, keresztül akartak lovagolni a vasuti töltésen. A síneken valóságos pánik tört ki soraikban. A lovak megbokrosodtak az ijesztően közeledő mozdonytól, sok lovetette lovasát, sok a nagy zürzavarban és kavargásban lezuhant a töltésről, magával rántva lovasát is. Közben odaért a vonat s néhány pillanat múlva véresre tört katonák jajveszékése és a megsebesült lovak vad nyerítése tette figyelmessé a közelben tartózkodókat. Csakhamar nagy tömeg állotta körül a sebesülteket, akiket az első segélyben igyekeztek részeseiten. Életveszélyes sérüléseket szenvedtek: Hanics István, Probenics Pál és Schek Fülöp. Súlyosan megsebesültek: Kranitz József és Trabarger Mátyás.

A sebesülteket beszállították a XVII. es helyőrségi kórházba, ahol azonnal ápolás alá vették őket. Megsérült még tizenhat lo. Egyet a helyszínen lelőttek, kilenc szolgálatképtelen lett, hat pedig zúzódásokat szenvedett. A sebesültek elszállítása után a két század tovább folytatta útját.

Statisztika 83 adóalanyról.

Akik megszavazták a fizetésrendezést

Mennyi adót fizetnek?

Az egész város közönsége előtt ismeretes az az épenességgel nem rokonszenves küzdelem, melyet bizonyos körök a fizetésrendezés ellen folytattak. A küzdelem a napokban tartott rendkívüli városi közgyűlésen lesújtó kudarccal végződött a humánus alkotás ellenségeire nézve, mert a közgyűlés óriási többséggel megszavazta a szervezeti szabályrendeletet és a fizetésrendezést.

A kudarcba azonban sehogysen tud beleenyugodni néhány városi bizottsági tag, akiket a kudarc annyira érint, hogy a közelben vitt vezérszerepükből való kicseppenés lesz annak következménye.

Ezek az urak, most minden követ megmozdítanak arra nézve, hogy a szabályrendelet törvényerőre ne emelkedjék. Megfellebbezik a közgyűlési határozatot. A belügyminiszternél akarják elérni azt, amit a közgyűlésen nem tudtak keresztülvinni.

Ez a törekvésünk azonban, feltétlen bizonyossággal, arra fog vezetni a miniszternél is, amire a közgyűlés előtt vezetett, tudniillik a legteljesebb kudarcra.

A közgyűlési határozatot ugyanis a lehető legnagyobb precizitással, a törvény által előírt formák tökéletes betartásával hozta meg a közgyűlés. Tehát alakilag nem kifogásolható.

Azonban nem kifogásolható más szempontból sem, úgy hogy lényegi okokból. Tehát anyagi okokból sem eshetik a miniszter kifogása alá.

Ismeretes ugyanis, hogy a határozat mellett kétszer annyian szavaztak, mint ellene.

De nemcsak a szavazatok mennyisége zárja ki azt a lehetőséget, hogy a miniszter a határozatot megsemmisítse, hanem a szavazatok minősége is. Erre vonatkozólag kimutatást csináltunk. — Összegeztük ugyanis azon 83 bizottsági tag által fizetett adókat, akik a fizetésrendezést megszavazták, továbbá azok adóit, akik

ellene szavaztak. Az eredmény valóban meglepő. Azok, kik a fizetésrendezés folytán előálló tehertöbbletet oly lelkesedéssel szavazták meg, összesen kerek számban 17 ezer korona adót fizetnek, míg a fizetésrendezés ellenzőinek adója csak 9 ezer koronát tesz ki.

Igy tehát az ügy ellenségei azzal sem hozakodhatnak elő, hogy a fizetésrendezés hívei nem voltak anyagiilag érdekelve annak a kérdésnek eldöntésénél. Ugyancsak érdekelve voltak s mint a statisztika mutatja, majdnem kétszer oly mértékben, mint a javaslat szükkeblü és inhumánus ellenségei.

A priváta.

*

Lapunk mai főcímes hírében, a privátáról írott sorunkban fölvetettük, a nagyközönség ítélletes elbírálása alá tettük azt a pedagogiumi szempontból kétségkívül érdekes kérdést, hogy van-e létjogosultsága a privátának? Az első válasz közleményt már ma megkaptunk, még pedig szakavatott ember tollából. Az írást, amely finom reflexiókat tűz a priváta kérdéséhez, az alantiekben le is közöljük; mindenesetre azonban érdekesnek tartjuk majd az iskolázható szülőknek hozzászólását.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Becsés lapja f. hó 28. számában nyilatkozattételre méltóztatik felszólítani az érdekelte feleket: szükséges-e az iskolai priváta, vagy nem? Helyes-e az iskolai priváta, vagy nem?

Legyen szabad elfogulatlanul e kérdéshez hozzászólani. — 30 év óta működöm a tanítói pályán és így némi gyakorlattal és némi érzékkel rendelkezem és bírok arra nézve, hogy e kérdést sive ira et studio kezelhessem.

Kijelentem, hogy az iskolai privátát soha sem helyeseltém és nem helyeslem most sem.

A tanterv oly keretben mozog, hogy annak anyagát minden épelméjű és éperzékű gyermek feltudja dolgozni, meg tudja emészteni a szorgalom ideje alatt.

Kijelentem, hogy a priváta — iskolai priváta megszégyenítő úgy a gyermekre, mint a tanítóra nézve; a gyermekre nézve, hogy szellemileg alantabb áll a többinél, hogy neki extra segítség kell; a tanítóra nézve, hogy a szülőkötől — mondjuk ki nyiltan — quási ajándédot kap.

Ethikai szempontból sem helyes a priváta, mert ha a tanító felveszi azt a 2-4 kort havonta a szülőkötől, mintegy lekötve érzi magát ezzel szemben arra nézve, hogy ezt a gyermeket meg ne bukassa, hogy ennek a gyermeknek jó osztályzatot adjon. — Azt fogják mondani: A priváta pénz nem ajándék, ezért meg szolgál a tanító, dolgozik érte a rendes órákon kívül, tanít, oktat, javít, segít,

Megbízható jó iskolaczipők és fiu kalapok legjutányosabban csakis NEUMANN TESTVÉREKNÉL a Tisza-palotában kaphatók. Cégre tessék figyelni.

stb. Ez mind igaz, ezt mi tanítók tudjuk, émd: a szülők nem így gondolkoznak! „Apám, járass engem privátára, akkor nekem jó kalkulusom lesz“, mondja a gyermek. „Nesze, vidd el tanítódnak a privátá pénzre, ne izengessen már annyit!“ — mondja a szüle. — A kivétel ezzel szemben csak kivétel és megerősíti a szomorú tény. Be is látta azt sok iskola, állam, község, sőt tanító is és azon volt, hogy ne legyen iskolai privátá.

Amde az élet a maga sok-sok nyomorával egyebet mond. Ez azt mondja pl. Debreczenben családos embernek 1200 K fizetésből és 300 K lakáspénzből, még ha 2-300 K korpótlék is hozzájárul, tanító ember, intelligens ember kinek néminemű igényei is vannak, akinek gyermekeit kell neveltetni, absolute letetlen megélnie. — Keresnie kell tehát mellékjövedelmi forrást. Az egyik iparostanoncokat oktat, a másik ismétlőket, a harmadik dalárdát vezet, a negyedik — ötödik — stb. privátát ad az iskolában, mert élnie csak kell és fát vágni még sem mehet a tanító.

Tegye lehetővé minden iskolafentartó tényező, hogy már ma az annyira megdrágult piac mellett, a tanítónak legalább 3000 K fizetése legyen, akkor joggal és méltánnyal betilthatja az etikába is ütköző privátát. Én még tovább mennék, azt is megtiltanám, hogy a tanító, tanár saját osztályát látogató tanulókat még a szülei háznál is privátára tanítsa. Idegen gyermekeket taníthat quantum satis. Mind ezt azonban csak akkor teheti igazság szerint — (mert hiszen törvény szerint minden iskolafentartó betiltja az iskolai privátát, ahogy pl. a mi hitközségünk iskolaszéke évek óta betiltotta azt) — az iskolafentartó, ha kellőképpen gondoskodott a tanító existenciájáról.

Részemről bármely intelligens emberhez illő foglalkozással keresse meg a tanító azt a részt, amely existenciájához hiányzik, csak az iskolaprivatával nem. De ha a tanítónak nem áll módjában más uton megkeresni azt a bizonyos összeget, mint csak privátával: akkor erkölcsi kötelessége az iskolafentartó tényezőnek gondoskodni arról, hogy tanítója tisztességes megélhetése biztosítva legyen.

A törvény mindenben a középutat veszi és nem disztinválhat. Az ungvári tanítónak ugyanazt a fizetést adja, stipo lálja, mint a debreczeni, nagyváradai vagy budapesti tanítónak, t. i. ha ott is állami iskola volna. Amde azt jól tudja mindenki, hogy lakás-, elemiszerek és egyéb szükségleti cikkek dolgában mily óriási a különbség egyes községek közt!

Közigazgatások, törvényhatóságok, sőt maga az állam is ugyanazért működési pótlékokat biztosít tisztviselőinek, tanárainak, mert tudja, hogy pl. Fiumében az a tanár vagy tisztviselő nem élhet meg egyazon fizetésből, mint teszem fel Nagykállóban.

Befejezem soraimat: az iskolai privátát károsnak, lealázónak, etikai ellenesnek tartom. Azt tiltsa el minden rendű és rangú iskola, de nyujtsa érte kárpótlást tanítójának. Dixi et solvavi animam meam. Debreczen, 1908. augusztus hó. Szerkesztő urnak őszinte híve: Kuti Zsigmond igazgató tanító.

Az öreg bakákat szabadságolják

Öröm a debreczeni kaszárnyákban.

Leszerelés a nagygyakorlat után.

A hadügyminiszteri rendeletek nyomában vajmi riikán szokott az öröm, vagy megelégedés fakadni. Most az egyszer azonban ugylátszik akadt mégis kivétel. Egy nagy pecsétes ordó érkezett a debreceni gyalogsági kaszárnyákba s amint kitudódott, hogy mit tartalmaz a komoly írás, nem kis öröm, vigáság keletkezett a katonák között.

De, hogy is ne örülnének a derék öreg bakák, akik három évig huzzák az igát, eszik a komisz kenyeret, amikor azt jelenti a Bécsből érkezett nagy levél, hogy az idén két héttel hamarabb szabadulnak meg a „gyöngyélet“-től mint rendszeren.

Az erről szóló rendelet már leérkezett a 39 ik gyalogezred parancsnokságához.

A rendelet úgy intézkedik, hogy a fegyvergyakorlatok végével azonnal szabadságot kell a legénységnek.

Természetes dolog, hogy ez a rendelet őszinte örömet keltett öreg bakáink között, akik csak október elsejére számították a szabadulást.

Óriási benzinrobbanás a fővárosban.

Romba dőlt üzlet a Kossuth-utcában.

Egy halott, hat sebesült.

Egymásután két rettentő kasztrófa történt a főváros területén. Ma delelőtt Ó-Buda környékén két század ulánus katonának vágatott neki a mozdony, alig néhány órára rá pedig irtóztató dördülés vonult végig a belvárosban, nyomában pedig egy fényes Kossuth-utcai üveg és diszműáru üzlet valósággal romokba dőlt s maga alá temetett egy sereg embert, akik közül az egyik nyomban meghalt, hat pedig súlyosan megsebesült. A rémes katasztrófáról, amely rettentő izgalmat keltett a fővárosban, a következőket jelenti tudósítónk:

Borzalmas katasztrófa történt ma délután négy órakor a fővárosban. Görög István, Kossuth utca 13 szám alatti üvegkoreskedő lépcsőházában nagy mennyiségű benzin felrobbant, romba döntötte az üzletet, a vasajtókat mint valami papíroslapot széjjelzaggatta s több méter távolságra lökte ki az utcára. Az üzletnek, az egész épületnek a menyezete beomlott s maga alá temetett egy sereg embert, a kik közül egy nyomban meghalt.

Az üzletben levők közül Groszmann Gyu'a, Káldy Béla, Gál István, Balkó János, Winka Lajos súlyosan megsebesültek.

A fényes Kossuth-utcai üzlet most a rettenetes pusztulás képét mutatja, összevisszaságban, romhalmazokban hever minden. A katasztrófáról nyomban értesítettek a mentőket, akik vagy hét orvossal és öt kocsival vonultak ki.

A mentési munkát közben a lépcsőházban ráakadtak az egyetlen halottra, egy felismerhetetlenül szénné égett emberre, aki különben maga idézte elő a katasztrófát.

A szerencsétlen ember ugyanis egy nagy tartályban benzint vitt föl a lépcsőkön, azonban megcsuszott, elbukott s így a köre esett benzin-tartályban a folyadék irtóztató dördüléssel felrobbant.

A mentők, Kovács Aladár igazgató intézkedésével bekötötték a sebesülteket s a Rókus-kórházba szállították.

A tornaegylet atlétikai-versenye.

Lezárták a nevezéseket.

Százötven atléta Debreczenben.

A debreczeni tornaegylet vasárnapi atlétikai versenye iránt városszerte nagy az érdeklődés. Erre rá is szolgálnak a vasárnapi atlétikai viadalok, mert oly fényes küzdelmek sohasem voltak még Debreczenben, mint amilyenek most igérkeznek. Nem kevesebb, mint 150 nevesebb atléta fog indulni a verseny számokban, köztük Mudin Imre, a súlydobó országos rekorder, Bodor Ödön és Nagy József, akik a londoni olimpiai mérkőzéseken dícsőségesen képviselték a magyar színeket.

A versenyre a nevezéseket tegnap zárta le a rendezőség. Minden számba sok atléta nevezett be. 100 yardos futáson 16, negyedangolon 11, egyangolon 14, staféta futáson pedig 6 csapat indul el. Magasugrásra 22, távolugrásra 15, súlydobásra 18, diszkoszdobásra 11 atléta nevezett.

Szép küzdelmek lesznek az egyegyed és 1 angol mértföldes futásnál, országos rekordra pedig erős kilátása van Mudinnak.

A versenybelépő díjai: Páholy 10 kor., tribün 2 kor., ülőhely 1 kor., állóhely 50 fill. Egyleti tagoknak 50 fill.

UJDONSÁGOK.

— **Kossuth Ferencz Budapesten.** Budapestről jelentik. Több heti furdözés után Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter ma este érkezett Budapestre. A miniszter ma délután három óra negyven perckor hagyta el Póstyén-fürdőt. A minisztert távozása alkalmával a Rónai-szálló csarnokában számos bel- és külföldi vendég meleg ovációban részesítette. Mikor a vonat megindult, a közönség lelkes éljenzésben tört ki. Kossuth este 7 óra 10 perckor érkezett meg a nyugati pályaudvaron titkárja, dr. Pallay Sándor kísé-

MOZI! Széchenyi kávéház kerthelyiségben (Vasuttal szemben) MOZI!

Ma este gazdag új műsor.

Maudrin rablókapitány (realistikus)
Tűz van tűz (mulatságos.)
Betanított madarak (színes.)

Féltős urnak félelmei vannak (bohózat.)
A magnetiseur (dráma.)
Papa, mama és béby (mulattatós.)

A szép leány és a szörnyeteg (színes.)
Beléptidij nincs.
Kellemetlen idő esetén a kávéházban.

szusztus 29.

Groszmann
n, Balkó Já.
egsebesültek.
üzlet most a
utatja, össze-
an hever min-
ban értesitet-
tét orvossal és

közben a lép-
etlen halottra,
né égött em-
lézte elő a ka-

ugyanis egy
t föl a lépcső-
elbukott s így
ban a folyadék
ant.
adár igazgató
subesültek s
ák.

versenye.

zések.

debrezenben.

gyelet vasárnap
árosszerre nagy
zoigálnak a va-
mert oly fényes
ak még Debre-
most ígérkez-
t 150 nevesebb
ny számokban,
olydóbó országos
Nagy József,
árkőzéseken di-
a magyar szi-

ezéseket tegnap
den számba sok
rdos futáson 16,
golon 14, staféta
indul el. Magas-
15, súlydobásra
léta nevezett.
sznek az egyne-
es futásnál, orszá-
kilitása van Mu-

ai :
bün 2 kor., ülő-
áll. Egyleti ta-

GOK.

oz Budapesten.
bb heti fürdőzés
kereskedelmi
ott Budapestre. A
rom óra negyven
én-fürdőt. A mi-
mával a Rónai-
os bel- és külföldi
n részesítette. Mi-
a közönség lelkes
suth este 7 óra 10
nyugati pályaud-
lay Sándor kísé-

MOZI!

nyeteg (szines.)
nincs.
n a kávéházban.

retében. A miniszter fogadására a pályaudvaron megjelentek gróf Zichy Aladár, a felség személye körüli miniszter, Sztterényi József kereskedelemügyi államtitkár, Chernel Gyula főrendiházi tag, Éber Antal, Eitner Zsigmond, Nagy Sándor, Ráth Endre, Vertán Endre, Várnay Imre orsz. képviselők. Marx János máv. elnökgazgató helyettes, Stejszkal József máv. fő felügyelő, Ary Pál miniszteri osztálytanácsos, Daróczy Rezső, a nyugati pályaudvar főnöke. Amikor a miniszter a szalónkocsi ajtajában megjelent, a pályaudvaron egybegyűltek lelkes éljenzésben törtek ki. A miniszter ezután gróf Zichy Aladár miniszterrel együtt kocsiába ült és lakására hajtatott.

— **A nagyváradai püspökség.** Budapesti tudósítónk telefonálja: Félhivatalosan cáfolatot bocsájtottak ki arra nézve, hogy Szécheny Miklós gróf vatikáni nagykövet milyen célból jött haza Rómából s miért tett látogatást Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspöknél. A cáfolat a nagykövet látogatását csupán magánjellegűnek mondja s tagadja egyáltalában, hogy Szécheny Miklós bármilyen lépést tenne a nagyváradai püspökség betöltésének kérdésében. Természetes dolog, hogy ezt a félhivatalos jelentést nem kell szinigazságnak venni, mert bajosan képzeltető el, hogy a vatikáni nagykövet ne ejtse egy-két szót az illetékes faktorokkal a nagyváradai püspökség dolgában. Arra vonatkozólag, hogy a néppárt is erősen törekszik a püspökség elnyerésére, a cáfolat nem ír semmit. Jól teszi. Elvégre a lelkiismeretesebb cáfoló masina sem tagadhatja le a csillagot az égről.

— **Választások a megyében.** Ma délelőtt Tetétlenén jegyzőválasztás volt. A községi képviselőtestület egyhangulag Szabó Gyulát, az eddigi segédjegyzőt választotta meg jegyzőnek. Ugyancsak jegyzőválasztás volt Nyiracsádon is, ahova a martonfalvai segédjegyzőt, Szabó Gyulát választották meg.

— **Szterényi államtitkár szabadságon** Fiuméből táviratozzák, hogy Szterényi József kereskedelemügyi államtitkár pénteken titkárja társaságában Fiuméba érkezik és onnan az „Árpád” gőzösön Észak-Afrikába utazik, ahol ideai szabadságát sándékozik eltölteni. Az államtitkár szeptember huszonharmadikán visszaérkezik Fiuméba.

— **A végrehajtási novella és a debreczeni kereskedők.** Az Omke debreczeni elnöksége több oldalról intézett óhajlás folytán a végrehajtási novella életbeléptetése alkalmából e hó 30-án, vasárnap délelőtt 10 és fél órakor a Kereskedő Társulat termében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a kartársakat, iparosokat és érdeklődőket ezúton hívja meg. A közgyűlés azon teendők megállapításával foglalkozni, melyek a novella életbe léptetése folytán szükségessé válnak, hogy a kereskedők jöbhiszeműen szerzett jogai a novellának igen rövidre szabott életbeléptetési határideje mellett lehetőleg megmentessenek; reméljük, hogy az elnökség ezen kezdeményezését a tagok tömeges megjelenésével és élénk érdeklődéssel fogadják ki; a novella életbeléptetésének rendelete ugyanakkor a megjelenők között ki fog osztatni.

— **A vidéki rendőrség államosítása.** Kolozsvár város törvényhatósága feliratban kéri a törvényhozást, hogy sürgősen alkosson törvényt a vidéki rendőrség államosításáról, mert ez nagy érdeke a közbiztonságnak, Együttal átírt a székesfővároshoz és kérte, hogy feliratban támogassa a kolozsváriak kérését. A tanács a legelső közgyűlésen indítványozni fogja, hogy a Kolozsvár városához hasonló feliratban támogassa az indítványt, mert ez nemcsak a vidéki városok érdeke, hanem, mint a legutóbbi hetek szomorú tapasztalatai bizonyítják, érdeke az egész ország közbiztonságának is.

— **Ellopott ruhaneműek.** Saárosi Erzsébet mosónő ma feljelentést tett P. P. Gerébi lakosnő ellen, akit azzal vádol, hogy 20 kor. értékű fehérneműjét ellopta. A rendőrség megindította a tolvaj ellen a vizsgálatot.

— **Képviselőválasztás Győrött.** Győről táviratozzák: Az itteni megüresedett képviselői mandátumra Vlad-Kislichter Lajos építési vállalkozót jelölték függetlenségi programmal, aki a jelölést el is fogadta.

— **Királymerényletek nem politikai bűnök** Lisszabonból táviratozzák. A kamara elfogadta a Portugál és az Egyesült-Államok között bűnösök kölcsönös kiszolgáltatására vonatkozó egyezményt. A konvenció 22 esetet sorol fel, amelyekben a kölcsönös kiadatás helyén van. Politikai bűnösök kiszolgáltatása nem kötelező. Idegen uralkodók ellen intézett merényletek nem tekintetnek politikai bűnnek.

— **Iskolai beiratkozások.** A debreczeni ref. főgimnáziumban a beiratkozások szept. 1-8-án délelőtt 9-12 óráig tartanak. Szept. 1-4 napjain csak a protestáns vallásúak, a többi napokon bármely vallású növendékek jelentkezhetnek felvételre; 9-11 óráig csak az I. osztályba, 11-12-ig bármely osztályba lehet jelentkezni. A konviktusban szeptember 4-ikén kezdődik meg az étkezés. Az iskolai év megnyitása szept. 9-én lesz délelőtt 9 órakor a nagytemplomban. A szeptemberi vizsgálatok a következő sorrendben tartanak; a) a javító és pótvizsgálatok a VIII. osztályban szept. 1-én, az I-IV. osztályban szept. 2-án, az V-VII. osztályban szept. 3-án; b) a felvételi és különbözeti vizsgálatok bármely osztályban szept. 1-én; c) a magánvizsgálatok: a VIII. osztályban szept. 1-én, az I-IV. osztályban szept. 4-én, az V-VII. osztályban szept. 5-én.

— **Drót nélkül** Berlinből jelentik: A Kaiserin Auguste Viktorie hajó fedélzetén e hó 27-én felvett radiotávírat a következőket mondja: dr. Polis az aacheni meteorológiai obszervatórium igazgatója folytatja kísérleteit Newyork és Anglia között a tengeren végzett meteorológiai megfigyeléseknek drótnélküli közlése érdekében. Eddig sikerült az amerikai parttól 300 tengeri mérföldnyire. Európától meg 1200 tengeri mérföldnyi távolságból az angol partokra eljuttatni a közléseket. A

csütörtöki drótnélküli meteorológiai távirat Aschenből és Irlandból a felvevő állomást tartalmazó hajóig 5 óra alatt ért el.

— **Összeharapta a dísznő.** Hajdudorogról telefonálja tudósítónk, hogy ott ma délelőtt komoly természetű baleset történt. Papp Bálintnét a szomszédjának sertése megtámadta és mindkét lábszárát összeharapdálta. A dorogi csendőrség, a debreczeni ügyészség rendelkezése folytán megindította a vizsgálatot. Az összeharapdált asszonyt lakásán ápolják.

— **Két gyermekkel a Dunába.** Budapestről jelentik: Borzalmas családi dráma volt készülődésben ma este az eskütéri-hid közelében. Hegedüs Gyula péceli gőzmalomtulajdonos fiatal felesége, karján két apró gyermekével, a Dunába vetette magát. Szerencsére észrevették a tragédia első jelenetét és még elég korán elérték a mentők a fuldokló asszonyt és gyermekeket. Mindhármukat sikerült partra vonszolni a folyam sodró hullámai közül. — Hegedüsét gyermekeivel együtt a mentők bevitték a Rókus-kórházba. A halálra szánt uri asszony tettének az okát nem tudják, mert kihallgatni nem lehetett.

— **Beiratkozások az izraelita polgári leányiskolába.** A zsidó polgári leányiskolában a jövő tanévre szóló beiratkozások szeptember 1. 2. és 3. napján délelőtt 9-12 ig tartanak az elemi iskola igazgatói palotájában (Kápolnási-utca.) Rendes tanulónak beiratkozhatik az I. osztályba az, ki legalább négy elemi osztályt sikeresen végzett; felsőbb osztályba az, aki a polgári iskolának I. II. vagy III. osztályát sikeresen végezte. Aki az elemi iskola V. és VI. osztályából a polgári iskola II. vagy III. osztályába kíván belépni, tartozik magát felvételi vizsgálatnak alávetni. Beiratkozáskor 5 korona beiratási díj és a tandíjnak legalább egynegyed része fizetendő. Minden tanuló a beiratkozáshoz köteles magával hozni: születési, oltási és iskolai bizonyítványát. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szept. 4-én d. e. 9 órakor lesz a Deák Ferencz utcai nagytemplomban, a rendes tanítás szept. 6-án reggeli 8 órakor kezdődik.

— **Párbaj.** A londoni ünnepeken világbajnokságot nyert hazánkfianak, a kitűnő vívónak, dr. Fusch Jenőnek egy párbajjegyét tárgyalta ma a bíróság. Dr. Fusch Jenő tavaly egy párbaj alkalmával, amelyen mint segéd szerepelt, összeszó-lalkozott ifjabb Dombóváry Gézával s ebből párbaj lett, amelyen ifjabb Dombóváry csekély sérülést szenvedett. Makucz bíró tanácsa párbajvétség címén ma vonja mindkét párbajozó felet felelősségre.

— **Körözött szabósegéd.** A nagy-mihályi csendőrség távirati megkeresésére a rendőrség keresi Oroz Ferenc szabósegédet, ki a munkakönyvének hátrahagyása után megszökött, előbb azonban mesterének, Lebovics Edének kárára nagyobb lopást követett el.

— **Zendülés egy hajón.** Berlinen át Brestből érkezett távirat szerint a „Tom Corpitz” nevű német gőzösön veszedelmes zendülés tört ki. A hajó utban volt Algir felé. Nyílt tengeren volt a hajó, amikor léket kapott. A legénység vonakodott szolgálatot tenni, mondván, hogy a hajó tul van terhelve. A hajótisztek revolvvert szegtek a matrózokra. Végre Zipplet, a hajó

Gyermekruha

különlegességek Kosztümök, Palletok, Kabátok és mindenféle iskolai ruhákban ujdonságok 1-14 évig óriási nagy választékban érkeznek

Gyermek ruhák varrása elvállaltatnak.

Blau Armin és Társa

gyermekruha áruházába
Kossuth- és Battyányi utca sarok.

kapitánya belátta, hogy mily veszedelmes helyzetben van a hajó és vasmacskát bocsátott a tengerfenékre. Így vesztegelt a hajó hajnali 5 óráig, amikor segítség érkezett. A hajó végre nagy viszontagságok után Brestbe érkezett, ahol azonnal megindították a vizsgálatot a zendülő matrózok ellen.

— **Kornai Berta a kabaróban.** Kornai Bertát, ezt a pikáns temperamentumos művésznőt, egy kitűnő alkalom révén, most viszontlátja majd a debreczeni közönség, amely mindég szívesen fogadta a higganyvérű ügyes kis divát. Kornai Berta, aki nemrég a fővárosi közönséget is meghódította egyéniségének bájjával s elragadó művészetével, szombaton és vasárnap a Bika szállodában levő 'Sarkadi kabaré színpadján fog fellépni s két estén át ott fogja elcsicseregni az ő repertoárjának bizonyára pompás számait.

— **Gyilkos polgármester.** Alarcon spanyol városból jelentik, hogy ott tömeges gyilkosság vádja alatt letartóztatták dr. Tartosa polgármestert. Eddig kilenc gyilkossággal vádolják, köztük anyósa és sógora meggyilkolásával. Az emberi vadállat egyik áldozata egy fiatal mrnkásnő volt. Ennek a holttestét darabokra vágta és a testrészeket egyenként egy folyóba dobta, melynek árja a hullarészeket tovább sodorta.

— **„Debreczen” szálloda a Vidéki polgárság találkozó helye,** állandóan frissen csapolt Hagenmacher sör. Tisztán kezelt érmelléki fajborok kimérése. Ujabban Thabledot rendszert veztem be étterembe. Ebéd 3 fogásból leves, sült, tészta vagy sajt, esetleg gyümölcs 1 korona, vacsora 1 sült, sajt 70 fillér. Ajánlom továbbá tiszta vendégszobáim, város központján 1 személyre 1 kor. 40 fillértől 3 koronáig. Kisebb társaságoknak külön éttermek. Szeparék állnak rendelkezésre. figyelmes kiszolgálás. Havi abonoma 40 korona. — Szíves látogatást kér, tisztelettel Kovács Aladár vendéglős.

— **Beiratások a Nyelviskolába** Piac-utca 9. szám alatt délelőtt 9—12-ig. délután 5—7-ig.

— **Szépírásu** vagyos nő vagy ur alkalmazást nyerhet. Ajánlatok „Részvénytársaság” kiadóba.

— **A legjobb minőségű készitások** uti bőröndök beszerzésére bizalommal ajánljuk az előnyösen ismert **Mentze Henrik** ujdonságok áruházát **Kossuth u. 4. szám.**

— **Tankönyvek bekötése** valamint minden könyvkötészeti és bórdiszműves munkák Antalffy Ferencz könyvkötészetben készíttetnek Piac-u, 31. Városházzal szemben.

— **Ha jó tartós élű zsebkésre, ollóra, vagy borotvára van szüksége, ne mulassza el felkeresni Mentze Henrik** ujdonságok áruházát **Kossuth u. 4. szám** alatt.

IRODALOM.

— **Az új végrehajtási eljárás az életbeléptető rendelettel együtt.** A végrehajtási novella, mely országsszerite nagy feltűnést keltett, végre jogerőre emelkedett. Ez a törvéynovella, még mielőtt szentesítést nyert, már többféle füz-

zetben lett ismertette. Ma azonban vettük az ismert **Ráth Mór** féle törvénygyűjtemény zsebkijadásában, a végrehajtási novella most megjelent szentesített törvény-szövegét, melyben már az életbeléptetési rendelet is befigyeltatik. E kiadás különös előnye, hogy a kísértő magyarázatok oly világosan és a legapróbb részletekre is kiterjeszkedő alaposággal világítják meg a törvéyszövegét, hogy annak nemcsak a jogászvilág, hanem a laikus közönség is nagy hasznát fogja venni. A törvényt jegyzetekkel és magyarázatokkal a végrehajtási jogban kiválóan jártas szaktekinély látta el. A mintaszerű kiállításban megjelent és 6 ivre terjedő füzet ára 1 korona és 20 fillér és kapható ugy a kiadónál, mint minden más hazai könyvereskedésben.

Közgazdaság.

Ingtatlanok forgalma.

Makai Ferenc és neje Szilágyi Eszter veszi a debreczeni 878 stíjtkvben foglalt 1 hold 1564 négyszögöl ujosztású földet Takaró István és neje Siteri Juliánától 1600 koronáért.

Kovács Ferencz és neje veszik a debreczeni 6319 stíjtkvben foglalt 186 négyszögöl homokkerti szőlőt Olajos Károlyné Balogh Juliánától 1400 koronáért.

Papp Lajos és neje Gyarmati Eszter veszik a debreczeni 1477 stíjtkvben foglalt Csap utca 66 sz. házat özv. Tóth Andrásné és társaitól 2900 koronáért.

Gál József veszi a debreczeni 2478 stíjtkvben foglalt 1 hold 141 négyszögöl tócskerti szőlőt özvegy Gál Józsefnétől 7000 koronáért.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentés Budapest, 1908. augusztus 28

Készaru változatlan. Határidők kevésse emelkedők.

1908. októberi buza	11.09. 10
1908. májusi buza	—
1909. áprilisi buza	11.35. —39
májusi rozs	—
1908. októberi rozs	9.22. —23
1909. áprilisi rozs	—
októberi zab	3.04. —05
1908. májusi zab	—
áprilisi zab	—
1909. májusi tengeri	7.23. —24
1908. júlinai	—
1908. szeptemberi tengeri	—
1908. augusztusi repoze	—

REGÉNY-OSARNOK.

Az alpesi Vampyr.

82. **Regény.**
— Signora Vilma.
— Ki van ott? az ég szerelméért ki van ott?
— Csak csendesebben felelé a gyenge sutfogás.
Nincs itt senki — beszély hangosabban.
— Egyedül van?
— Egészen — egyedül.
— Én vagyok itt, Tarna.
— Oh égi gyermek, te szent angyal! hogyan jutottál e helyre?
— Maradjon egész csendesen és figyeljen signora, elmondom, hogyan ju-

Tudatjuk a tisztelt hölgy közönséggel hogy a debreczeni nagyáruház Női felöltő osztálya megnyílt.

tottam ide. Hasznára akarván önnök lenni a ki kegyes volt hozzám és a kit szeretek mikor elfutottam az erdőbe ön elől, lopva más irányban visszatértem, hogy meglásam s örködjem léptei fölött, ha eltévedne és tanuja voltam találkozásának amaz idegennel, ki most ott fekszik halva a hegyoldalban — fejét valószínűleg egy kőbe ütötte, meghalt.

— Meghalt, sutfogó Vilma megremegeve s feje keblére hanyatlott; így maradt egy darab ideig, végül Tarna sutfogása ébresztette föl tompultságából.

— Jól járt, mondá a leány csendes, vonatott hangon... nem ért már az élete semmit.

(Folyt. köv.)

Vegyünk Svájci selymet!

Kérjen mintákat tavaszi és nyári ujdonságainkból ruháknak és blúzsnak.

Habutal, Pompadour, Chiné, Bayé, Volle, Shantung, St. Galler szövés, Mousselin 120 cm. széles, métere K 1.20 fekete, fehér, egyszín vagy tarka színekben.

Csakis jótállás melletti solid selyemszöveteket árulunk, direkt magánosoknak vám-és viteldij-mentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 17. (Svájcz.)
1 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Kerékpár, varrógép, gramofon

villamosági
cikkék és
mindennemű
alkat-részek
állandó raktára.
Nagy választék:

lemez ujdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas-és fémsztergályozást, zománczolást, nikkellezést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készíttük.

Geller és Németh műszerész,

Debreczen, Hatvan-utca 8. szám.

Az iskolai év kezdete alkalmából

ajánljuk

dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szíves figyelmébe

Fiu- és férfi ingek.

Lábravalók és harisnyák.

Nyakkendők, paplanok.

Madráczok és flanel takarók

nagy választékban feltűnő olcsó szabott árakhoz

SZABÓ LAJOS FIAI

vászori divat és szőnyeg áruhaza
DEBRECZEN, Rózsa utca.

Debreczeni nagyáruház

Gelbman és Rosenfeld

Piac-utca 19. szám

Értesítés.

DEUTSCHNÁL MINDENKOR FRISS

Valódi Karlsbádi kétszersült kapható.

Iskolás gyermekek részére

kész fehérneműk, zsebkendők, harisnyák, paplanok, madráczok, pokróczok, (flanell takarók) és ágyszerítők legnagyobb választékban és legjutányosabb árakon kaphatók

Kardos László

vászon-, fehérnemű- és kepengye üzletében

Debreczen, Kossuth-u. 9.

Alapított 1831 évben.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb. Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

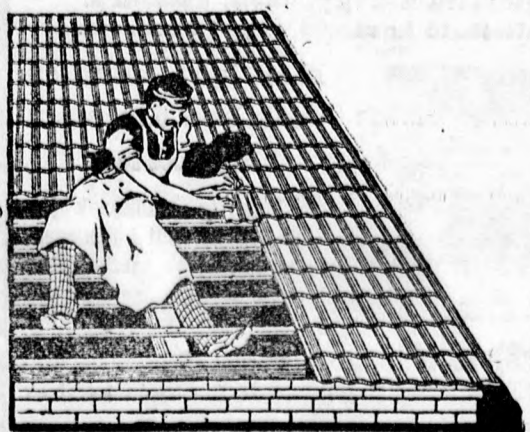
Az igazgatóság.

Kaliczky Ernő

fodrász üzlete

Egyháztér 3. szám.

Nagytemplom mellett.

Borsajtók

szőlőzuzók, fenyő puttonok, bornyomó zsákok

kaphatók

Sesztina Lajos

vaskereskedőnél, Piacz-u. 23.

Új tölgyfa hordók

minden nagyságban kaphatók

Porjes Sámuelnél

Szilágy Somlyón, saját házábanál.

Dr. Kardos Samu és Dr. Gábor Jenő

Társ-ügyvédi irodája

f. évi augusztus 16-tól kezdve Ipar és Kereskedelmi Bank Piacz-u. 58. sz. a. palotájában I. emelet 14. ajtó szám alatt van.

Intézeti Fehérneműk

előírás szerint.

Matraczok, paplanok, ágyszőnyegek, Flanell takarók, esőernyők, gallérok, nyak- és zsebkendők, harisnyák

Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Iskola cikkek

könyvtáskákat, könyvszűkeket, tokk és tolltartókat, tentatartókat, palatáblát, írót, tollat és kőíronokat olcsón csakis a

Párisi nagy bazárban

lehet vásárolni.

Rose Dezső

ékszerész

Debreczen, Piacz-u. 55.

(Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piacz-u. 72.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon 568. sz. Telefon sz. 568.

KIVONAT.

1 kg. Családi vegyes kávé . . .	2 kor.
1 kg. Törmelék csokoládé . . .	1.80 f.
1 kg. Orosz tea, finom . . .	6 kor.
5 kg. Finom csemege szőlő . . .	1.60 f.

Kohn Henrik

déli gyümölcs és csokorka kereskedésében Hatvan-utca 5. Telefon 388.

639 és 655/1908. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 774 és 869/2—1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Debreczeni Hitelbank részére, Tanczer György és Tanczer Ödön debreczeni lakosoktól 180 és 210 kor. tőke, ennek az esedékesség napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 152 kor. 01 fillér perköltség erejéig 1908. évi márczius hó 1 és 17-én bíróság felülfoglalt és 610 koronára becsült hufonógép, hegedűk és egyéb ingóságok 1908. évi augusztus hó 31-én délelőtt 11 órakor kezdetét vevendő és Debreczenben Piacz-u. 19. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1908. évi július hó 29.

Bódogh Zs. bírói kiküldött.

Az építető és építő közönség figyelmébe.

A karczagi vasúti állomás mellett, a legmodernebb gépekkel berendezett

géptégla és cserépgyár

az elismert karczagi legtisztább agyagból gyártott kitünő minőségű cserépei: az összes debreczeni fakereskedésekben kaphatók, hol immundenkor 36 koronáért ezrenként, bármilyen mennyiségbe is beszerezhetők.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékos levelet csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Izr. jegyzőtanfolyam halgató nevelőnek ajánkozik „jegyzőtanfolyam halgató” jelíge alatt a kiadóba küldendő.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, Canavász, Női ruha szövet, ágy- és asztalterítő, szövet- és csipke függöny, futó és nagy szőnyegek. Paplany és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi-fü öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Figyelem! Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását egy helyben, mint vidéken legutányosabban eszközöl.

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Villamos felszerelési cikkek, műszerek, kerékpárok és alkatrészei legolcsóbb bevásárlási forrása. Képes árjegyzék ingyen. Telefon: 168 szám. Nálam megrendelt villamos világítás és erőátvitelnél, csatlakozó vezeték is rendezek be. Tanuló felvétetik.

Kopirprés jókarban lévő megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Csemege szállított korai termés, 5 kilogram mos kosarakban szállít Darvas Miksa szállító kivitele Teleky-u. 104. Telefon 294.

Egy használt tengeri góré megvételre kerestetik Bercsényi-u. 60.

Jó házi koszi kapható özv. urinónél esetleg butorozott szoba is Vár-u. 7.

Corepetitor gimnázistákhoz felvétetik a kinek egyéb foglalkozása nincsen Piacz-utca 45. szám.

Boros hordók használt és új minden nagyságban kaphatók. Új hordókról nagy vételével külön ajánlat. Péterfia 76.

Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház-utca 2.

Diákok uri ellátást nyerhetnek intelligens izr. családnál Széchenyi-u. 15.

Tankönyvek féláron!

Az összes fiu és leányiskolákban használandó tankönyvek, az új tantervhez alkalmazva **féláron** kaphatók **Harmathy antiquariumban, Fűvészkert-utca 14. Iskola táskák feltűnő olcsón!**

Ugyes és szolid varrolányok felvétetnek Vanger Sándor és társánál Battyáni-utca 1.

Eladó ház. József kir. herceg-u. 60. sz. ház eladó. Értekezhetni ott az asztalos műhelyben.

Iskola évre intelligens uri család, két tanulót elfogad teljes ellátásra. Cím a kiadóban.

Egy ügyes varró leány szücs gép mellé felvétetik Piacz-u. 38. szám a szücsnél.

Teljes ellátásra 2 tanuló zsidó családnál felvétetik. Kosztra abbonensek is elfogadtatnak. Kossuth-u. 25. Rosnernél.

Peérban Szilágy megye mint egy 100 véka finom faju alma helyben átvételre eladó. Értekezhetni Szent Anna-u. 32 szám.

Elárúsitónó felvétetik kenyér üzletbe, ötven korona ovadékkal Péterfia-utca 11.

Legjobb órák,

legszebb ékszerek

szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debreczen, Piacz utca 42.

A Harmat Crème

arczsépitő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrovidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mittesen) bőrbajokat. Kicsitja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zairos tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy légsly Harmat-Crém I kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főpiacz 31, a városházzal szemben.

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVIZ

Kitűnő hatásu vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,

RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Üdit, gyógyít!

Orvosilag ajánlva.

Ivógyódmódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenedeze idült hú utjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buzaiási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Debreczeni főraktár Grünberger és Gillek cégnél. Kapható fűszerüzletekben, drogeriákban és vendéglőkben.

Iskola öltönyök

valamint férfi öltönyök a legolcsóbban

Grünfeld Adolf és Társánál

Debreczen, a kistemplom mellett kaphatók.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1889.

Arany érem
Budapest 1899.

Arany érem
Pozsony 1902.

hydraulikus sajtóért.

Szőlő és gyümölcsmust

sajtólásra a nagy üzem számára.
2 kitotható kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tetemes számban tízembem helyeztetett.

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különleges-séget a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TÁ., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejekorán kéretnek.